

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 червня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 96 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Список використаних джерел:

1. Артюшина М. В. Інноваційно-зорієнтований підхід до організації навчального процесу в економічному університеті. *Організація навчального процесу в умовах інноваційного розвитку економічного університету* : навч.-практ. вид. / За ред. М. В. Артюшиної, Г. М. Романової. Київ : КНЕУ, 2014. С. 19-30. - URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/78512791.pdf>
2. Вембер В.П., Бучинська Д. Л. *Центеніали: покоління, яке потребує нових підходів у навчанні. Інформаційні технології в освіті, науці і техніці* : тези доп. IV Міжн. наук.-практ. конф. ІТОНТ, 2018. 187-189. - URL: <http://surl.li/hgcdz>
3. Винничук Р. Використання моделі AIDA-S у плануванні та проведенні лекцій у закладах вищої освіти для студентів покоління Z. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. 2020. №2. С.26-32. - URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/225230>
4. Ловка О. В. Організація групової проектної діяльності студентів. *Організація навчального процесу в умовах інноваційного розвитку економічного університету* : навч.-практ. вид. / За ред. М. В. Артюшиної, Г. М. Романової. Київ : КНЕУ, 2014. С. 123-133. – URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/78512791.pdf>
5. Радченко М. І. Активізація пізнавальної діяльності студентів на лекціях засобами мультимедійних технологій. *Організація навчального процесу в умовах інноваційного розвитку економічного університету* : навч.-практ. вид. / За ред. М. В. Артюшиної, Г. М. Романової. Київ : КНЕУ, 2014. С. 99-111. - URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/78512791.pdf>
6. Саркісова О. Ю. Формування групової взаємодії студентів як чинник ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців. *Організація навчального процесу в умовах інноваційного розвитку економічного університету* : навч.-практ. вид. / За ред. М. В. Артюшиної, Г. М. Романової. Київ : КНЕУ, 2014. С. 215-227. – URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/78512791.pdf>

СЕМЕНОВА Олена Валентинівна

ФРАНЦУЗЬКА МОВА (ВІЙСЬКОВИЙ АСПЕКТ) НА ПЕРШОМУ (БАКАЛАВРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В МЕЖАХ ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У зв'язку із загостренням збройних конфліктів у світові взагалі та в Україні зокрема, актуальним постає питання вивчення військового аспекту мови. Інтерес до цього питання викликаний також і тим фактом, що військові реалії все частіше зустрічаються у повсякденному житті, побуті, спілкуванні не лише військових, а й пересічних громадян, пронизуючи мову багатьох сфер соціального життя.

Метою курсу «Французька мова (військовий аспект) в межах дисципліни вільного вибору освітньої програми є збагачення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знаннями французької мови й тих її аспектів, які могли б бути корисні для роботи в структурах НАТО, ООН, Французького Легіону, волонтерами-перекладачами під час підготовки українських військових французькими менторами.

Базовим підручником пропонується методика «En avant!», яка була розроблена Міністерством закордонних справ Франції та Міжнародною організацією франкомовних країн. Вона спрямована на задоволення потреб військового персоналу та викладання французької мови для військових в миротворчих операціях. «En avant!» має три рівні (A1-A2-B1), що відповідають Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (CEFR).

Структурно підручник складається з розділів та уроків різної тематики: життя в казармі, підготовка солдата, військовий устрій, спортивна підготовка, військові та гуманітарні дії, військові технології, патруль, конфліктна ситуація, завершення операції, встановлення та підтримання миру тощо.

Характерною рисою французької військової мови є акроніми, що певним чином ускладнює її опанування, наприклад HCR – Haut-Commissariat aux réfugiés – Верховний комісар у справах біженців; MSF – Médecins sans frontières – Лікарі без кордонів; UNAC – Управління ООН з координації гуманітарних питань; ONG – Organisation non gouvernementale – Неурядова організація; OI – Organisation internationale – Міжнародна організація; CICR – Міжнародний комітет Червоного Хреста; MINUSCA – Миротворча місія ООН; UNESCO – Організація об'єднаних націй; GPS – *géopositionnement par satellite* – джипієс навігатор; EPI – *équipement de protection personnelle* – засоби особистого захисту; PATRACDR – *Personnel Armement Tenue Radio Alimentation Camouflage Divers Rassemblement* – особиста зброя, одяг, радіообладнання, провіант, камуфляж, різноманітні збори, PAM – *Programme alimentaire mondial* – Всесвітня продовольча програма та ін. [1, 2, 3].

Військова мова відрізняється від звичайної певним авторитаризмом, що дозволяє наказувати, змушувати щось виконувати тощо, наприклад, *Il est nécessaire de connaître le système des Nations Unis et son organisation générale. Il faut connaître les lois et les règles internationales applicables. Il est obligatoire d'avoir les compétences militaires requises. Il est indispensable de posséder les techniques de communication verbale nécessaires à l'opération. Pensez à la création des opérations de maintien de la paix* [3].

Військова комунікація характеризується чіткою ієрархічною організацією «керівник - підлеглий», що призводить до шаблонного спілкування, наприклад, *Je suis le colonel Hernandez, chef du camp du Mahbek. Bonjour, mon lieutenant! Je suis lieutenant, chef d'une section de Casques bleus au Carana. Moi, je suis Saleh Gali, le chef de la mission Misaada International dans la région du Mahbek. C'est le colonel Hernandez. Avec plaisir, mon lieutenant! Mesdames, messieurs, les chefs de groupes! De quels matériels avons-nous besoin, mon lieutenant? Connaissez-vous cette région, mon lieutenant?* [1, 2, 3]

Автор підручника пропонує низку корисних завдань в межах військового життя, спілкування з франкофонами в контексті підтримки мирного існування. Наприкінці курсу здобувачі вищої освіти мають володіти наступними мовленнєвими навичками: описати військовий побут, здійснювати комунікацію на арені миротворчих операцій, брати участь у військових навчаннях та у підготовці військової операції/відрядження, складати звіти тощо. Крім занять з практичної підготовки французької мови військового спрямування, студенти мають можливість отримати додаткову підготовку з питань лінгвокраїнознавства: історії, культури, сучасних проблем франкомовних країн. Завдання кожного розділу різноманітні: розуміння звукового/писемного тексту; використання мовленнєвих одиниць та конструкцій, шляхом реалізації в контексті військових ситуацій; спостереження; концептуалізація.

Кожен розділ підручника містить «Évaluation/Оцінювання», який розроблений відповідно до вимог DELF A1/A2/B1, що дозволяє здобувачам зрозуміти на якому етапі навчання вони знаходяться, дізнатися свій рівень володіння практичними навичками в межах певного розділу, зрозуміти за потреби, який матеріал необхідно повторити, а викладачеві – оцінити рівень володіння мовою студентів.

Список використаних джерел:

1. Mraz C. En avant! Méthode de français pour les militaires. Niveau A1. Imprim'Vert. 2015. 239 p.
2. Mraz C. En avant! Méthode de français pour les militaires. Niveau A2. Imprim'Vert. 2015. 283 p.
3. Mraz C. En avant! Méthode de français pour les militaires. Niveau B1. Imprim'Vert. 2016. 276 p.

СКЛЯР Ірина Олександрівна

КРИЗА ЧИТАННЯ ТА РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗВО

Кілька років поспіль проблема кризи читання залишається найбільш обговорюваною на шпальтах медійних платформ і каналів, інтернет-платформ видавництва, культурно-просвітницьких проєктів, соціальних мереж. Як об'єкт наукового та соціологічного вивчення вона постає в міжнародних дослідженнях National Center for Education Statistics: Reading (2017), PISA (Programme for International Student Assessment) (2018), The RAND Reading Study Group, Frequency of reading books – GIK, у всеукраїнських моніторингових дослідженнях «Ukrainian Reading and Publishing Data» (2018), Gradus Research, «Читання в контексті медіаспоживання та життєконструювання» (2020) тощо.

Культура, освіта є одними з визначальних факторів, що засвідчують успішний розвиток будь-якої держави у світі. З метою популяризації читання в країнах світу розробляються плани заходів на національних рівнях [4]. Щодо України, то попри наявні практики промоції книги й читання, на жаль, ситуація